

Marinierskapel der Koninklijke Marine en de Tamboers en Pijpers van het Korps Mariniers

Directeur: MAJMARNIS T. Ippel

Dirigent: MAJMARNISKAP H. Cnossen

Tamboer Maitre: AOOMARNALG M. van der Stelt

65 jaar Marinierskapel

Door: SMJRBDMZKT B. van Tienen

Na de bevrijding in mei 1945 kreeg de commandant van het Korps Mariniers, luitenant generaal Von Freytag Drabbe de opdracht van de Minister van Marine om een mari-nekapel op te richten. Voor de oorlog was er sprake geweest van de Stafmuziek der Koninklijke Marine, opgericht in 1864. Deze kapel speelde voornamelijk in Den Helder bij de inrichtingen en wachtschepen van de KM. Een van haar kapelmeesters was Adriaan Hazebroek die de 'Koninklijke Marine Defileer-Marsch' componeerde, waarbij hij in het Trio het volksliedje over de verovering van de Zilvervloot door Piet Hein verwerkte. Nog steeds is deze mars in gebruik als de Defileermars van de Koninklijke Marine. Omdat na de oorlog de uitvoering van het ceremonieel van de Koninklijke Marine was

opgedragen aan het Korps Mariniers werd ook hier het nieuwe muziekgezelschap ondergebracht. Bijkomende gedachte was de eenheid van tenue zodat samen met de Tamboers en Pijpers eventueel een ere-wacht kon worden gevormd. Op 1 augustus 1945 werd met 18 overgebleven muzikanten van de vooroorlogse Stafmuziek een start gemaakt met de nieuwe Marinierskapel der Koninklijke Marine, voortaan standplaats Rotterdam.

Een kapel die het visitekaartje van de gehele Koninklijke Marine zou moeten worden en dus zowel op muzikaal als militair gebied op een hoog peil zou moeten staan.

Dat hoge peil heeft de kapel in zijn 65 jarige geschiedenis zeker weten te halen en vast te houden. Geïnspireerd door vakkundige dirigenten die door hun visie en kwalitei-

ten de afzonderlijke muzikanten tot een hechte groep smeedden en een uitstekend, multifunctioneel symfonisch blaasorkest creëerden.

Wat velen wellicht niet weten, is dat er in der loop der jaren een enorm platenoeuvre van de kapel is verschenen. Naar schatting bijna 4 miljoen geluidsdragers zijn internationaal verkocht, onder andere via Phonogram. Deze commerciële platenmaatschappij van Philips had vanaf de jaren 50 tot begin jaren 80 een exclusief contract met de kapel. Militaire marsmuziek was bij het grote publiek in de jaren 50 en 60 erg populair en de Marinierskapel was daarom bijna dagelijks op de radio te horen. Er bestaat een verhaal dat dirigent Gijsbert Nieuwland zich eens bij de Korpscommandant moest verantwoorden toen hij moderne muziek (lees: niet-marsmuziek)

78 toeren vooroorlogse Stafmuziek

programmeerde. Nieuwlands' antwoord zou zijn geweest: "U schiet toch ook graag met moderne wapens?" Natuurlijk wordt het hoge verkoopcijfer ook bepaald door de tijdgeest; beperkt aantal radiozenders, televisie in de kinderschoenen en nauwelijks kopieermogelijkheden. De pick-up was hét muziekmedium! Na allereerst 78-toeren mono platen, verschenen de 45 toeren singels en stereo uitgaven van het bekende repertoire aan

Amerika 1957

Nederlandse, Engelse en Amerikaanse marsen. Deze werden steeds opnieuw uitgebracht bij Phonogram met een andere trackvolgorde of andere hoes zodat het weer nieuwe uitgaven leken... De kapel ontwikkelde een eigen kenmerkende energieke klank, op oude lp-hoezen weleens omschreven als 'met pit, pep & punch' welke ook in het buitenland opgemerkt werd. Zo koos de organisatie van de Olympische Spelen 1964 in Japan

Frankrijk 1957

de Marinierskapel uit om de Olympische Hymne en Mars van de Spelen in te spelen. Direct gevolg was dat ook een hele serie andere uitgaven in Japan verspreid kon worden. Daarnaast speelde Phonogram (via het platenlabel Epic) in op de behoefte om voorbeeldrepertoire voor Highschoolbands en amateurorkesten op de grote Amerikaanse markt te brengen. Na Nieuwland werd Henk van Lijnschooten dirigent. Naast de nieuwe stereo-opnamen

Defile na beëdiging KIM

Duitsland 1956

Engeland 1964

Zwitserland 1985

NY400

Nieuwe ontwikkelingen zijn de registraties van optredens door *live-webcasts* op internet van bijvoorbeeld het Korpsconcert in De Doelen en natuurlijk de vele amateur filmpjes van optredens waar ook ter wereld (*Qua Patet Orbis*) die op Youtube worden geplaatst. Het wachten is nu op de eerste blu-ray dvd registratie van bijvoorbeeld een concert of groot (Marine) evenement al dan niet met begeleiding van bekende artiesten.

Met dirigent majoor Harmen Clossen zijn in ieder geval de eerste multimedia stappen gezet. In juni 2009 was de opening van de Hermitage groots in het nieuws, in maart 2010 verscheen een tv special over de Marinierskapel en in april werd een nieuwe cd opgenomen.

Kortom: het zeer ervaren, 65-jarige orkest richt zijn vizier op de toekomst, maar houdt ook de traditie zorgvuldig in stand, door respect voor het verleden.

Op 28 oktober a.s. wordt samen met de Stichting Vrienden van de Marinierskapel een lustrumconcert ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan georganiseerd.

De laatste actuele informatie over optredens is terug te vinden via www.marine.nl/marinierskapel

Bij het schrijven van dit artikel is ook gebruik gemaakt van: jubileumboek 50 jaar Marinierskapel – W. van Geneste toelichting cd-box 60 jaar 'Music by the Marines' – J. de Vroe

TV opname Vrije Geluiden

Door: AOOMARNALG Machiel van der Stelt

Bijna een jaar geleden werd ik als tamboer-maître van de Tamboers & Pijpers van het Korps Mariniers en Marinierskapel der Koninklijke Marine telefonisch benaderd door iemand die de militaire muziek zeer nauwgezet volgt. Ook in deze tijd is voor veel mensen die op enige wijze een raakvlak hebben met de Harmonie, Fanfare, Brass en marchingbands de militaire muziek nog altijd een rijke inspiratiebron.

Hij had mij al diverse malen bij verschillende muzikale evenementen zien marcheren met een tamboer-maître stok die niet representatief was voor zo'n gerenommeerd militair orkest. Tijdens alle diensten die niet in galatenuet worden uitgevoerd door ons orkest, moet de tamboer-maître acteren met een alledaagse stok van 'dertien in een dozijn' zoals die ook door vele amateur-

Tamboer-maitre stok

verenigingen wordt gebruikt. Daar is op zich niets mis mee, maar wel het feit dat op de bol van de stok fier de Britse kroon prijkt. Deze constatering kon ik alleen maar onderschrijven. Paul Roberts bood aan om geheel belangeloos en specifiek voor het Korps Mariniers een stok te ontwerpen en te maken. Uiteraard ben ik op dit aanbod ingegaan en werd Paul uitgenodigd op de Van Ghentkazerne, in eerste instantie met enige reserve, om nader kennis te maken. Al gauw bleek dat hij beschikte over veel feitenkennis en opgeleid is in de fijnmetaal en houtbewerking. Na enkele weken kwam er een ontwerpschets op tafel en deze wekte zeer veel vertrouwen. Uiteindelijk zijn veel details in de stok verwerkt om de unieke identiteit van het Korps Mariniers tot uiting te laten komen. Dit blijkt onder andere uit de tekst 'Qua Patet Orbis' en 'Korps Mariniers' op de rand van de bol en tevens is er een zilver anker en korpswapen op de bol gemonteerd. Als

laatste werd de stok gecompleteerd met een Nederlandse kroon inclusief rijksappel. Alle versieringen zijn volledig door Paul met de hand gemaakt.

Op 24 juni mocht ik van de initiatiefnemer deze unieke stok op de Van Ghentkazerne in ontvangst nemen en ik zal in de toekomst met gepaste trots de T&P voorafgaan, 'zo wijdt de wereld strekt'.

QPO